

KIRJEITÄ

New Yorkin kuulumisia

Mitä New Yorkiin kuuluu? Hyvästä ja paljon. Täällä eletään suurten tapausten ja valtavien tulevaisuuden toiveiden aikaa. Käsillä oleva suurin ja kaikkein huomiota herättävin tapaus on tuholaistenjoukkojen suurimoinen huominnon myyjäistensä valmistelussa. Myyjäisillä on huomattu siitä asti kun elettiin. Naiset ovat olleet ensimmäisiä tulesta "Ladys first" on amerikalainen kohteliaisuus. Meidänkin miehet huomaavat tämän selkeän silloin kun ovat itse kykenevämpiä. Tällä kertaa siis ovat naiset päässeet oikeuksiinsa. Ryntäys on ollut kiivasta. Tulokset osoittavat, että saalis on ollut runsas. Käykääpä vain Harlem Casinossa marraskuun 30 p:nä, kiitospäivänä, voitte aloittaa ja jouluk. 3 p:nä illalla lopettaa. Sillä ajalla ostelette monia arpoja ja sylen täydetä, ettei tarvitse muuttovaroja kutsua tavaroita ne siirtämään asuntoon, voitte tyytyväisellä asettua laakerilleen lepäämään ja odottamaan seuraavia myyjäisiä, jotka — jos niin on uskomista — pidetään siinä uudessa Tempelissä, jonka piirustukset ja kuva on ollut ystäväni ja vihamiesten nähtävänä "Turvassa" jo jonkun aikaa.

Miltä unhotin mitä minun piti sanoa että eivät ne meidän emännät ole laiskoina kided ristissä joutaneet juorua punomaan, vaan on siinä neula ja puikko heilunut. Katselkaa sitä työn paljoutta ja te aivan hienommuksella tulette — ei nyt aivan mykäksi — mutta kuvaannollisesti sanottuna. Siellä on pöytäliinoja, siingynpeitteitä gobelaineja ikkunain verhoja, liinoja ja myssyjä (nauha) tassuja (yö) sukkaa, hameita, housuja, miesten, naisten ja lasten alus- ja päällysvaatteita y. m. josta ei ole aavistustakaan ennen kuin "paikan päällä". Kulta ja hopeatavarat ninkuin hyvin lajitellussa kultasepän kaupassa. Taloustarpeita — arvokkaita ja kallista ajan mittarista mitä ikäni taloudessa tarvitaan aina vähäpäättöisimpään ja sihtikin kaikista tärkeimpään — latian lakaislaian ja monia muihin pikkuihin "hippöperereihin" asti. On siellä vielä muutakin, jonka jokainen toivoo lippua ostaessaan saavansa ja — sen saatte itse etsiä sieltä siksi huomattava se on — kalkein tämän suunnattoman tavarain paljouden keskeltä.

Toivotan jokaiselle hyvää onnea ja terve näkemään.

"Extra! Extra! — noin 20 kuoluttu ja 14 loukkaantunut tulipalossa 110 katu ja Lexington ave täällä aamupäivällä" — huusivat sanomalehtipöjät tuossa kello 4 aikaan sunnuntai-iltapäivällä.

Läksin omni silmin katsomaan koska sattui olemaan aikaa. Aivan oikein, siinä oli kaksi viiskerroksta tenementitaloa lipikotaisin palaneet alhaalta ylös katolle asti. Moni perhe oli siinä valtavassa hädässä menettänyt osan jäsenistään, yksi perhe paloi kokonaan. Nathan Silver 3 tyttärensä ja 2 poikansa kanssa. Useat perheet menettivät niin kuin jo edellä huomautin mitkiä 2 mitkiä kolme. Katsessa on vielä 8, joista ei tiedetä mitään.

Täällä New Yorkissa on tuhansia tällaisia rotanokkujia. Tälläkän kulmakunnalla on tämä jo viides tulipalo varsin lyhyen ajan kuluessa. Mitkään varoitukset ja tulipalovälikot eivät ole mahdollisia estämään näitä hirmuisia ihmiselämää tuhlaavia vahingoita. Vasta silloin kun kansa ottaa ohjaksen käsiinsä, se myöskin valmistaa itselleen sellaiset asunnot missä se tuntee olevansa ei-ainoastaan turvattu — vaan sillä on myöskin mukavuuksia sillä on paikka mitä voidaan kutsua — kodiksi.

Järjestykää, ja valta meidän on. Seuraavassa kirjessä juttelen Res-

taurant uutuudesta, josta voi olla hyötyä jos vahinkoakin. Terve siksi. — Lena.

BROOKLYN, N. Y.

Hiljattain oli meillä, niin sanottu "laatikko-keräys", poliittisten vankien puolustusrahoon, joka tuotti \$82.26 c. Enemmän on kerätty parisensataa dollaria, osuusruokala on lahjoittanut mainittuun rahastoon 200 ja osuuslempo 100 dollaria, jaten yhteistulosta voidaan pitää verrattain hyvänä. Luultavasti olisi laatikko-keräys tuottanut paremman tuloksen jos osastomme jäsenet olisivat runsaslukuisemmin ottaneet keräykseen osaa. Keräjäjoukossa ei talnuttu olla naisia enempää kuin kaksi, joten meidänkin puoli oli edustettuna. — On vielä paljon "kielisten" keskuudessa tietämättömiä ihmisiä. Moni kysyi ja ihmetteli että onko täälläkin maassa poliittisia vankeja. Toisilla taas näytti olevan sellainen käsitys, että poliittiset vangit ovat kaikki polshevikkeja, jotka tahtovat vain itselleen parempia oloja, ja tehdä tasajakoa, ja sanoivatpa toiset, että he eivät perusta sosialismista ollenkaan, he ovat republikaaneja eivät kukaan senkään tähden suuresti päättään vaivaa. — Luonnollisesti oli sellaisiaakin, jotka olivat itse avun tarpeessa, joiden oli mahdotonta auttaa millään muotoa. Kaikkien huonomman vaikutuksen teki se, kun ovi lyötiin meidän edessä kiinni ennen kuin ennätti asiaansa esittääkään.

Meidän suomalaisten keskuudesta useampi sentti kertyi, vaikka niistäkin toiset olivat muuten auttaneet, mutta eivät halunneet auttaa Michiganin metsästä vangittuja. Sitä ei sovi niinkään ihmetellä jos sellaisiakin vastauksia antavat ihmiset, jotka eivät kuulu osastoon, mutta sattuu omalla haallilla ja toimihenkilöitään tapaamaan sellaisia, jotka vastustavat toisten toimintaa. Esim. Suomessa, Vaasassa ilmestyi "Vapaa sana" nimisen työväenpuolueen lehdessä lähettämät lauselmukset ottivat osastomme jäsenet myötäväiksi. Niiden myyjä oli kovin epäluotettavasti kohdeltu. Ollisi tarpeen seurata kokouksia ja muutenkin osaston toimintaa, että tietää mitä tapahtuu ja toimitaan virallisesti.

Osaston huvitoimikunta toimii melkein naisvoimalla, koska sen kolmesta jäsenestä on vain kolme miestä. Ehkäpä naiset kykenevät siihen kuin miehetkin, kun vaan on halua toimia.

V- ja U-seura Kalevan naisilla on alkanut voimisteluharjoitukset. Naisia on ollut parisenkymmentä harjoituksissa.

J—a M—a.

INWOOD, L. I. N. Y.

Tämä paikkakunta on ollut Toverittaren hikihoille verrattain tuntemasta. Maantieteellisesti tämä on New Yorkista noin neljäkymmentä mailia ulkona valtamerien saaristossa.

Naisyövoimaa kulutetaan perhepalveluksessa ja päivätöissä. Työvoiman riistämisen on kehittänyt lähtimäisyteen. Miestyövoimaa taas kulutetaan rakennustyöalalla. Suomalaisista asutusta tiedetään paikkakunnalla jo olleu noin yli kaksikymmentä vuotta lähtelleihin. Heillä on myöskin ollut jonkinlaisia yhteistoiminnan ilmuksia. Urheiluseura on perustettu 1910—1911. Lankirjasto on perustettu samoihin aikoihin, jonka hyväksi on myös pidetty iltamia.

Sosiaalisen sientien on silloin jo alettu levittää paikkakunnalla. Alue-toimikunta on lähettänyt puhuja ja ihmistaloustalouksien pitämään puheita. Nyttämmin, kun on tullut enempi sarinaa katsomusta omaavia aineksia, ovat saaneet yhteistoiminnan isommuksiksi tuloksena siitä on suomalainen osasto, joka on pian vuoden toiminut. Tällä ajalla on se tarmokkaasti toiminnut monen tärkein asian hyväksi. Venäjän nälkähätäisten hyväksi on osasto huomattavasti ottanut osaa

avustustyössä. Samoin myös se on toiminut Karjalan työllisten hyväksi, ja Eteenpäin lehdin hyväksi.

Työväenliikkeen tietoisuuden kasvattaminen on myöskin pidetty tärkeänä. Parhaillaan järjestellään luennoita, ja toivottavaa olisi, että kukaan ei jäisi unumahan, kun on kysymys itsensä kehittämisestä. Tällä päivänä pitäisi joka ainoan työllisen olla valvella.

Naisjaosto voi pian olla myöskin täällä. Tosin siitä ei ole ollut mitään hommaa vielä, mutta katsokaapa naisia tosilla maailman kulumilla. Kehitämme me täällä vaan levätä laakerilla? Ei kai! Rynnätkäämme tarmokkaasti miesten rinnalle rantaiseen rintamaan.

Kirjeenvaihtaja.

BALTIMORE, MD.

Tuli taas minun vuorokseni kuuluttua maailmalle, että täällä Baltimoressäkin naiset ovat puolivalvella. On naisjaoston kokous lokak. 12 p:nä, mutta ei siellä ollut kuin pieni osa tämän paikkakunnan suomalaisista naisista. — Puheenjohtajan toimi Lily Frusti ja kirjuriksi valittiin Elin Vilenius. Keskusteltiin ja päätettiin seuraavista asioista. Edellisen kokouksen pöytäkirja ei ollut kirjoitettu puhtaaksi, joten se jäi hyväksymättä. Kirjallisuustoimikunnan edustaja ilmoitti, että hän on saanut uusia tilauksia Toverittarelle uelta, ja että hänen edelleenkin niitä ottaa vastaan, joten jokainen, jolle ei vielä tule To-veritarta, voi ilmoittautua Lyydia Kotolalle. Hän kyllä neuvoo mitä on tehtävää, tullaan Toverittaren omistajiksi.

Valittiin ohjelmaa ensimmäiseen ohjelmaltamaan, jonka naisjaosto tulee järjestämään. — Puheita ei sinnekylä saatu millään hinnalla. Jokainen vain sanoi: "En minä osaa", ja "En tiedä mitään, mitä puhuisin". Tässä sitä nyt ollaan. Tulemme pakosta hromamaan, että on tarpeellista oppia, kun ei kerran osaa ennestään. Ja tuo opetteleminen taas käy päinsä parhaiten meidän naisten omissa kokouksissa. Niissäkin me voimme keskustella ja puhua vapaasti, vaikkapa vain ensin pari kolme lausetta käsitäisi koko meidän yrityksemme, niin olen varma että kyllä se siitä sitte aina paranee. Saamme sentään runoja laulua, kertomuksia ja myöskin keskustelukykyämme tuonne kokoukseen, tai ohjelma-iltamaan.

Sitte valittiin myöskin seuraavaan naisjaoston kokoukseen ohjelmaa. Tässä kokouksessa suorittivat ohjelmaa, runon — Elin Vilenius, laulua Jenny Kangas, runon — Lempi Koski. Vielä olisi pitänyt olla kertomus, mutta sen suorittaja oli syystä tai toisesta poissa.

Keskustelimme siitä mitä olisi tehtävä heille, jotka ottavat ohjelman vastaan, mutta eivät tule kuitenkaan sitä suorittamaan. Katselimme, että ne niin sanotut laiskat liksykkin vaikuttavat usein vain pahentavasti, mutta on ehkä parhain, että kokouksen puheenjohtaja lausuu laiminlyönteelle toverittarelle kokouksen paheksuimilauseen ja selostaa, että me jokainen vasta nyt alamme, emme siis ole vanhoja tekiöitä kukaan. Tämä päätös pidetään voimassa aina eikä ainoastaan tällä kertalla.

Sitte seurasi keskustelukyky: "Mitä hyötyä on naisten järjestäytymisestä?" Sen piti alustaa Elin Vilenius, mutta hänen alustuksensa ei osunut aivan oikeaan, koska se käsitteeli yleensä järjestäytymisen hyödyllisyyttä eikä vain sen hyödyllisyyttä meidän naisiin nähden. Se oli siis liian laajakantoinen, ja me päätimme vain pysyä pienemässä piirissä.

Koska meille on hyötyä järjestäytymisestä sekä poliittisesti, että taloudellisesti, päätimme ensin keskustella poliittisesti järjestäytymisen hyödyllisyydestä, mutta hetken kuluttua olivat nämä kaksi järjestäytymistä muotoa kulkemassa keskustelussa yhtä aikaa, joihin tämkin kehityksen

puutteesta. Mitään päätöstä emme saaneet siitä alkaen, ainoastaan päätimme, että ensikerralla keskustellaan: "Mitä järjestyttämistä on tarpeellista?"

Ida Arlig.

Massan alueen naisille

Koska Toverittaren toimitus on ilmoittanut olevan aikomuksena julaista tämän syystalven aikana erityinen "Massan Alueen numero" Toverittarta, niin olisi saatava koolle Alueen naisten neuvottelukokous, keskustelemaan ja päättämään sanottua numeron koskevista asioista ja yleensä naistoimintaa koskevista asioista.

Päätimme Maynardin S. S. O. Naisjaoston kokouksessa ryhtyä valmistaviin toimenpiteisiin, sekä olemme antaneet Aluekomitean huoleksi kokouksen järjestämisen ja tilien kehoittamien kaikkia Alueen Osastojen Naiskomiteita ryhtymään myöskin valmistuksiin, alustuksiin ja laadintaan jne.

Maynardin S. S. O. Naisjaoston puolesta.

Anna Kauppinen.

MAYNARD, MASS.

Perheillat on marrask. 10 p:nä. Tämä on tilaisuus, jonne jokaisen osaston jäsenen on saavuttava ja tuotava tullessaan sellaisiakin, jotka eivät vielä ole jäsenyydessä. Ohjelma tähän tilaisuuteen tulee arvokas ja monipuolinen syystä että siitä huolehtimassa ovat toimikunnat, jotka eivät anna arvoa millekään "tyhjille" ilvehäisille, vaan että se todella on tarkoitustaan vastaava. Voimassa jo mainita yhden tärkein. Sanotussa tilaisuudessa tullaan alustamaan keskustelukykyä jostain nykyisillä tilanteita koskevista asioista, joten sopii jokaisen ottaa asia täysipainoisena. Muista ohjelmanumerista ei vielä ole perinpohjaista tilastoa, vaan seurailmalla "Eteenpäin" sivuja — se selvää.

Toverit, jotka ette vielä ole puolueen jäsenyydessä, vaan kuitenkin annatte kannatuksenne vasemmistoliselle, saapukaa tähän tilaisuuteen, tutustumaan meidän pyrkimykseemme ja vertaillakka sitten, onko se todella sitä mitä työväen Petturit — oikeistolaiset — sanovat. Työllisiä teilläkin on samat elämän huolet kuin meilläkin ja saman kapitalismin rautakorke painaa teitä samoin kuin meitäkin, eikä silloin teidän vaistonne selitä, että yhteinen vihollinen on myös yhdessä kukistettava ja onnistuaksemme tässä jättäiläistyössä, vaatii se työlläisten lujaa, kansainvälistä yhteistä rintamaa.

Syy, miksi sanon ylempänä "työväen Petturit" on se, että he todella eivät ole. Lukemattomia tapauksia on jälkeä II Kansainvälisen romahduksen tapahtunut, joka vaatii kohottamaan III Kansainvälisen työllisten taisteluseksiä, tapahtumat tulkahtiehin jokaisessa Euroopan maassa ja parhainpina esimerkkinä olette omi silmiin nähneet tämän maan oikeistolaisen menettely. Pieniä esimerkkejä heidän petturuudestaan voimassa julkituoda, jotka ovat olleet yksinäi tekijöinä II Kansainvälisen romahdukseen.

Muistakamme vuoden 1914 jolloin alkoi yleiseurooppalainen ihmisteurasutus. Silloin asettuivat kaikkiin maiden maiden paitsi, Venäjän, Serbian sekä myöhemmin Italian, sosialidemokraattiset puolueet tukemaan hallituksensa teurasutus-intoa sen sijaan, että olisivat nostattaneet kansan siinä vastustamaan, taten jouduttaakseen kapitalismin kukistumista Ranskan ja Saksan sosialidemokraattit lähestivät parlamentissa hallituksen sotamäärärahojen puolesta, ihmisten taten suosiliisuutensa työllisten hirmuiselle teurasutukselle. Lehdissäni autoivat he julistuksia isänmaan puolesta välttämättömyydestä. To-dellakin, kuulostaako se työväenpuolueen ohjelmalta asettua riistäjänsä selän taakse juuri silloin, kun on kysymyksessä työllisten tulevaisuus?